

Feltbesøg i Holland med fokus på talent

14. februar, 2014

I en søgen efter inspiration til udvikling af en talentpædagogik, drog 21 eksperimentdeltagere fra Uddannelseslaboratoriets programindsats 'Talent og Motivation' på feltbesøg til Holland den 3-5 februar. Her besøgte de flere uddannelsessteder, som har pædagogiske erfaringer med at arbejde med talenter under vekseluddannelsesforløb.

Tekst: Studietursdeltagerne og programgruppen for Talent og Motivation, Uddannelseslaboratoriet

De 21 deltagere fra Uddannelseslaboratoriets partnerinstitutioner (SoSu C, TEC, CPH West, Metropol, og KEA) havde sat sig som mål at undersøge, hvordan den hollandske tilgang til uddannelsestænkning, didaktik og læring kunne berige de eksperimenter, der i øjeblikket foregår i Uddannelseslaboratoriet, med henblik på at styrke udviklingen af talent- og motivationspædagogikken på de danske erhvervs- og vekseluddannelser. 'Tænk nyt og tag udgangspunkt i den enkeltes passion og talent hele vejen rundt', var det undersøgende udgangspunkt for deltagere.

Et tæt besat besøgsprogram gav anledning til, at deltagerne kom rundt i mange hjørner af det hollandske uddannelsessystem. Uddannelseslaboratoriet besøgte:

- **Koning Willem I College (KWIC) i Hertogenbosch** – en såkaldt 'vand-fabrik', hvor man eksperimenterer med nye måder at lære og arbejde på.
- **HAS i Hertogenbosch** – en professionshøjskole, der har markeret sig ved at arbejde med talentbaseret læring og eksperimenterende tilgange til entrepreneurship.
- **Wijkschool** – et stort erhvervsuddannelsescenter, der eksperimenterer med nye former for innovativ læring med stor vægt på udvikling af entrepreneurskabskompetencer.
- **Made in Feijenoord Cooperation** – et oplæringssted for unge med praktisk tilgang til læring i erhvervsuddannelse.

- **VHTO** – en national ekspertorganisation, der skal fremme pigers/kvindes deltagelse og talentudvikling i naturvidenskabelige uddannelser.
- **VU University** – en organisation lokaliseret i Amsterdam Science Park, der arbejder med videndeling blandt gymnasier/erhvervsskoler og videregående uddannelsesinstitutioner med henblik på at motivere unge til at påbegynde og gennemføre en videregående uddannelse.

21. Century Skills og talentbaseret læring – læring i 3D

Turen gav indtryk af et hollandsk uddannelsessystem, der i høj grad tænker og agerer innovativt. Et uddannelsessystem, som forsøger at møde det, der – inspireret af den belgiske innovationsekspert Jef Staes – bliver kaldt udfordringerne i at udvikle '21. Century Skills' med nye former for oplæring og uddannelsestænkning. Hvis elever/studerende skal motiveres for uddannelse- og udvikle deres talenter optimalt, må man forlade en læringstænkning i 2D til fordel for 3D-læringsforståelse.

Det afgørende i 3D-læring er, at den studerende bliver klar over, hvilke talenter de har, og hvordan de kan få passion for at udvikle deres talenter i en læreproces. Dette er alfa og omega for al god læring og kernen i talentbaseret læring, som den praktiseres i Holland.

Lærerens rolle i talentbaseret læring er ikke at styre og kontrollere læringen, men at rammesætte og inspirere den. Det er en ny og udfordrende lærerrolle, der kræver, at man tør forlade de sikre fundament (stof, mål, tid, eksamen) og åbne op for nye læringsressourcer, -tilgange og resultater. Ideen er, at de studerende herigennem bliver mere optagede af at kreere deres egne 'playlister' end af at reproducere på forhånd fastlagte pensumlistes.

Skal læreren fungere optimalt i denne sammenhæng, er den 'holistiske' coaching relevant for underviserens rolle, dvs. en coaching, der både favner læringens affektive og kognitive sider. Coachingen skal forholde sig til såvel de følelser og holdninger, de studerende har, såvel som de kognitive processer, der indgår i læringsaktiviteter, og understøtte begge dele.

Forskellene på de to læringsopfattelser blev udtrykt på denne måde:

2D-læring:

- Udgangspunkt i stoffet/pensum
- Kompetenceorienteret

- Læreren som formidler af mål, stof og indhold
- Faste tidstrukturer – fastlagte videnskilder
- Den studerende som 'det tomme bæger', der skal fyldes
- Indlæringen er ikke begrundet i de studerendes behov for læring
- Man lærer for at lære noget, som andre har defineret som vigtigt
- Man bliver et 'sovende får', der alene har eksamensbeviset som målsætning

3D-læring:

- Udgangspunkt i eleven/ den studerendes behov, potentialer og talenter
- Åben tilgang, hvor elevens potentialer definerer målsætningen
- Den studerendes tilegnelse er i fokus, og læreren er coach og facilitator
- Læringens tidsrytmer er uforudsigelige, og der er derfor ingen faste tidsstrukturer
- Mange læringskilder, som den studerende selv definerer og opsøger. Skoler er i denne pædagogiske variants overflødige som institutionsform, da læring kan ske overalt
- Indlæringen er begrundet i de studerendes behov for læring
- Man lærer noget, man selv synes er vigtigt
- Man bliver vågen og aktiv med lifelong learning som mantra

Hjemme igen

Gruppen rapporterer, at Holland imponerede og inspirerede ved sin fornyende tilgang til uddannelse og oplæring på mange niveauer. Nu skal inspirationen oversættes og omsættes til en dansk praksis. De nye indtryk fik gruppen til at reflektere over egen praksis, og hvordan vi begrundet vores uddannelsespraksis.

Ikke mindst siger gruppen, at det forstærkede netværk deltagerne imellem har betydet, at eksperimentdeltagerne på tværs af institutioner og uddannelser i højere grad tør udfordre hinanden og deres praksis i lyset af de internationale kollegaers bud på fornyede praksisser. Inspirationerne har således bidraget til en stimulering af udviklingen af en talentpædagogik for unge på erhvervs- og vekselluddannelser.